

paa et andet Gebeet, og det er forsaavidt heldigt, at den er kommen der. Det ærede Medlem (H. Hage) meente, at naar jeg havde vundet en saa afgjørende Tilstemning for mit Forslag ved anden Behandling, skulde jeg være tilfredsstillet og opgive det nu; jeg skulde deri finde en Fyldestgjørelse, — men dette vilde i Virkeligheden være en meget ringe Fyldestgjørelse, med mindre det ærede Medlem kunde sige, at det derved var afgjort, at Regjeringen vilde følge den samme Vej eller søge ind paa samme Vej, som mit Forslag anviser. Derfor det ærede Medlem kunde sige dette og give mig nogen Sikkerhed derfor, da kunde dette maaskee friste mig. — Men jeg fristes ikke saa let; havde jeg ladet mig friste af Betragtninger af denne Art — jeg mener ikke alene mig selv, men ogsaa dem, der dengang stemte med mig; thi jeg var ikke alene om det — var ikke denne saa vigtige Bestemmelse kommen til at staae i vor Grundlov, at Mandskabets Tilveiebringelse til Hæren skeer af Landsdelen Kongeriget, ligesom Tilveiebringelsen af Pengene til de fælles Udgifter skeer af Landsdelene. Det er med Undtagelse af visse Beskatningsgjenstande, som gaae ere overladte til Monarchiet, kun igjennem Landsdelene, at Monarchiet kan faae de nødvendige Tilskud; thi Maaden, hvorpaa Pengene skulle staaes tilveie, er det Landsdelene, der bestemme; Sikkerheden for, at ikke Monarchiet griber, som det vil, i hver enkelt Borgersomme, ligger i Landsdelenes Lovgivning, og der ligger ogsaa Sikkerheden for, at Monarchiets administrative Myndighed ikke skal tage den Mand fat, som ikke efter Loven bør tages fat. Kongeriget skal sørge for, at den personlige Skat fordeles paa en hensigtsmæssig Maade og bliver Befolkningen saa lidt til Byrde som muligt. Det ærede Medlem fremhævede, at det havde ligget i min Stilling at haandhæve og forsvare Borgernes Ret; men det har ogsaa ligget i min Stilling, at angive Krigsmagtens

Udvikling, thi jeg tør nu sige frit, at den hele Udviklingsvei, som de Styrende betræde, og maaskee endnu med for stor Usuldstændighed, fordi de ikke ret have fattet den, den har jeg viist dem for længe siden og viist den Skridt for Skridt; de have gjort mange mellemliggende smaae Opfindelser, men som ikke have ført til Noget, og de komme dog tilsidst derhen, hvor jeg har viist dem. — Jeg har saa fuldt som Nogen Hjerte for, at Bævnningen skal have Kraft, Dydighed og Sikkerhed, men jeg kan ikke derfor overlade Børgeren til den vilkaarlige Behandling, som vil ligge deri, at Krigsbestyrelsen administrativt skulde kunne tage det otteaarige Mandskab til Svælse og Tjenestetid uden nogen anden Grund, end at det behagede den i Dieblirket. Det ærede Medlem har sagt: men derfor nu Monarchiets Lovgivningsmagt skulde nedlægge denne vilkaarlige Magt i Krigsbestyrelsens Hænder, hvad saa? Ja, saa kan jeg kun svare dertil, at saa har min Aelse været rigtig, da jeg modsatte mig den Organisme af Monarchiets lovgivende Magt, som den har, og saa har min Aelse ogsaa været rigtig, da jeg af yderste Formue gjorde, hvad jeg kunde, for at hindre, at den skulde faae Herredømme over den enkelte Mand af Befolkningen. — Det ærede Medlem henviste os til Svagheden af Monarchiets lovgivende Magt; jeg holder ikke for, at Monarchiet som Magt er svagt, og er det svagt, saa ligger det deri, at man har villet opløse for meget af Landsdelene, og ikke har villet anerkende, at vi ere en Samstat, men har villet forsøge ved alle Slags Hjælpebidler at gjøre os til en Heelstat; saa ligger det deri, at man vil bringe os alle til at leve under samme Bestingelser, uagtet vi have forskjellige Stedvaner og Betragtningmaader, istedetfor kun at holde det Fællesskab imellem os vedlige, som var og er naturligt, nyttigt og nødvendigt — men Skylden derfor ligger ikke hos mig.